

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 104 33 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132161426
2132161433
2132161428
2132161429
E-mail : tke@moh.gov.gr

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 30-7-2026

Αρ. Πρωτ.: 28206

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή

Σε απάντηση της με αρ. **6144/15-6-2026** ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τη Βουλευτή κ. Α. Κουρουπάκη, με θέμα «*Ανησυχητική έξαρση της εγκληματικότητας ανηλίκων και διακίνηση ναρκωτικών σε μαθητές στα Βόρεια Προάστεια της Αττικής*», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Ο Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.), ο οποίος συστάθηκε με τον ν. 5129/2024 και εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας, αποτελεί τον αρμόδιο δημόσιο φορέα για τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την υλοποίηση της εθνικής πολιτικής στους τομείς της πρόληψης, της θεραπείας, της μείωσης της βλάβης και της κοινωνικής επανένταξης για τις εξαρτήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η προστασία των παιδιών και των εφήβων από τη χρήση ουσιών και άλλες εξαρτητικές συμπεριφορές, καθώς και η ενίσχυση των υπηρεσιών πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης, αποτελούν βασική προτεραιότητα της πολιτικής του Υπουργείου Υγείας και του Ε.Ο.Π.Α.Ε.

Η ανάπτυξη των παρεμβάσεων του Ε.Ο.Π.Α.Ε. βασίζεται στην παρακολούθηση των επιδημιολογικών δεδομένων, στην αξιολόγηση των αναγκών των τοπικών κοινωνιών και στην εφαρμογή επιστημονικά τεκμηριωμένων προγραμμάτων πρόληψης που απευθύνονται σε παιδιά, εφήβους, οικογένειες και σχολικές κοινότητες.

Η αποτύπωση των τάσεων χρήσης ουσιών στον μαθητικό πληθυσμό αποτελεί βασικό εργαλείο για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση των πολιτικών πρόληψης. Στο πλαίσιο αυτό, ιδιαίτερη σημασία έχουν τα ευρήματα της πανευρωπαϊκής έρευνας ESPAD 2024, τα οποία καταγράφουν τις σύγχρονες τάσεις και προκλήσεις στον τομέα των εξαρτήσεων κατά την εφηβική ηλικία.

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα ευρήματα της πανευρωπαϊκής έρευνας **ESPAD 2024** (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs), η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών και άλλων εξαρτητικών συμπεριφορών εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πρόκληση για τη δημόσια υγεία τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρώπη.

Ειδικότερα, σημαντικό ποσοστό 16χρονων μαθητών στη χώρα μας αναφέρει κατανάλωση αλκοόλ, κάπνισμα συμβατικών και ηλεκτρονικών τσιγάρων (vape), καθώς και χρήση παράνομων ουσιών. Σε σύγκριση με τον μέσο όρο των ευρωπαϊκών χωρών που

συμμετέχουν στην έρευνα, η Ελλάδα καταγράφει υψηλότερα ποσοστά σε πολλούς δείκτες που αφορούν τη χρήση κάνναβης, την αντίληψη περί εύκολης πρόσβασης σε αυτήν, την κατανάλωση αλκοόλ, καθώς και το κάπνισμα συμβατικών και ηλεκτρονικών τσιγάρων. Παράλληλα, σε σύγκριση με προηγούμενες περιόδους καταγραφής στη χώρα μας, τα ευρήματα του 2024 καταδεικνύουν αύξηση στους περισσότερους δείκτες που αφορούν τη χρήση ουσιών. Ειδικότερα, καταγράφεται αύξηση της χρήσης παράνομων ουσιών, της πολύ πρόσφατης χρήσης κάνναβης, της υπερβολικής κατανάλωσης αλκοόλ και των περιστατικών μέθης, καθώς και της χρήσης συμβατικών και ηλεκτρονικών τσιγάρων. Το ποσοστό των 16χρονων μαθητών που έχουν κάνει χρήση κάποιας παράνομης ουσίας ανέρχεται το 2024 στο **13%**, έναντι **9,4% το 2019**, αποτελώντας το υψηλότερο ποσοστό που έχει καταγραφεί στη χώρα κατά την τελευταία 25ετία. Η ανοδική αυτή τάση αφορά κυρίως τη χρήση κάνναβης, ενώ παράλληλα συνεχίζει να αυξάνεται το ποσοστό των εφήβων που θεωρούν ότι η πρόσβαση στην κάνναβη είναι εύκολη εφόσον το επιθυμήσουν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, ενώ η συνολική χρήση παράνομων ουσιών στην Ελλάδα βρίσκεται κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο, η πολύ πρόσφατη χρήση κάνναβης και η αντιλαμβανόμενη ευκολία πρόσβασης σε αυτήν καταγράφονται σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Το εύρημα αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς στις περισσότερες χώρες παρατηρείται, μετά το 2011, μείωση της χρήσης παράνομων ουσιών και ειδικότερα της κάνναβης. Όσον αφορά τις εισπνεόμενες ουσίες που κυκλοφορούν νόμιμα στο εμπόριο και χρησιμοποιούνται για την πρόκληση μεταβολών στη διάθεση, περίπου **ένας στους εννέα (1 στους 9) 16χρονους μαθητές στην Ελλάδα** αναφέρει σχετική εμπειρία χρήσης. Παρότι το ποσοστό αυτό παραμένει υψηλότερο συγκριτικά με τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, καταγράφεται πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια, με το 2024 να εμφανίζει τα χαμηλότερα επίπεδα της τελευταίας δωδεκαετίας. Η μείωση αυτή παρατηρείται κυρίως στον μαθητικό πληθυσμό των αγοριών.

Τα παραπάνω ευρήματα αναδεικνύουν την ανάγκη διαρκούς ενίσχυσης των δράσεων πρόληψης που αναπτύσσονται στο σχολικό περιβάλλον και στην κοινότητα, με στόχο την ενδυνάμωση των προστατευτικών παραγόντων και τη μείωση των παραγόντων κινδύνου που συνδέονται με τη χρήση ουσιών και άλλες συμπεριφορές υψηλού κινδύνου. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο Ε.Ο.Π.Α.Ε. υλοποιεί σειρά επιστημονικά τεκμηριωμένων παρεμβάσεων στις σχολικές μονάδες.

Στο πλαίσιο των παρεμβάσεων πρόληψης που υλοποιούνται στις σχολικές μονάδες, η προσέγγιση των υπηρεσιών πρόληψης του Ε.Ο.Π.Α.Ε. βασίζεται στην ολιστική ανάπτυξη της προσωπικότητας των παιδιών και των εφήβων. Οι παρεμβάσεις δεν περιορίζονται στην παροχή ενημέρωσης γύρω από τις εξαρτήσεις και τις συμπεριφορές υψηλού κινδύνου, αλλά δίνουν έμφαση στην καλλιέργεια και ενίσχυση των ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών, οι οποίες αναγνωρίζονται διεθνώς ως βασικοί προστατευτικοί παράγοντες απέναντι στη χρήση ουσιών, τη βία, τον σχολικό εκφοβισμό και άλλες επικίνδυνες συμπεριφορές. Οι δράσεις αυτές στοχεύουν στην ενδυνάμωση της κριτικής σκέψης, της αυτογνωσίας, της συναισθηματικής διαχείρισης, της υπευθυνότητας και της ικανότητας των μαθητών να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις κοινωνικές πιέσεις και τις προκλήσεις της καθημερινότητας, προάγοντας υγιείς τρόπους επικοινωνίας, έκφρασης και λήψης αποφάσεων.

Ενδεικτικά, στα σχολεία εφαρμόζονται τα ακόλουθα εγκεκριμένα προγράμματα πρόληψης:

- **«Ξέρω τι ζητάω» (Unplugged)**

Στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, στην ενίσχυση των δεξιοτήτων αντίστασης στις κοινωνικές πιέσεις και στην καλλιέργεια της προσωπικής και κοινωνικής υπευθυνότητας.

- **«Boys & Girls Plus»**

Επικεντρώνεται στην ανάπτυξη δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων, στην ενίσχυση της ψυχικής ανθεκτικότητας και στη διαχείριση του άγχους και των πιέσεων της εφηβικής ηλικίας.

- **«Με πυξίδα τις αξίες μου»**

Συμβάλλει στην ανάπτυξη του αυτοελέγχου, στη διαχείριση παρορμητικών συμπεριφορών και στην καλλιέργεια αξιών που προάγουν την ψυχοκοινωνική υγεία και την υπεύθυνη στάση ζωής.

- **«Οδηγός για Ασφαλή Σχολεία»**

Αποσκοπεί στην ανάπτυξη δεξιοτήτων διαχείρισης συγκρούσεων και κρίσεων, στην αναγνώριση ενδείξεων κινδύνου και στην ενίσχυση της συνεργασίας της σχολικής κοινότητας για τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού σχολικού περιβάλλοντος.

- **«Αγγίζοντας τον κύκλο»**

Ενισχύει την ενσυναίσθηση, τη δημιουργική επίλυση προβλημάτων, τη συνεργατικότητα και την προσαρμοστικότητα των μαθητών στις απαιτήσεις του σχολικού και κοινωνικού περιβάλλοντος.

Η εφαρμογή των παραπάνω προγραμμάτων πραγματοποιείται από εξειδικευμένα και κατάλληλα εκπαιδευμένα επιστημονικά στελέχη των υπηρεσιών πρόληψης του Ε.Ο.Π.Α.Ε. Στόχος είναι η ενδυνάμωση των μαθητών ώστε να αναπτύσσουν δεξιότητες που τους επιτρέπουν να προστατεύουν αποτελεσματικά την υγεία, την ασφάλεια και την ψυχοκοινωνική τους ευημερία. Παράλληλα, οι παρεμβάσεις αυτές συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός υποστηρικτικού σχολικού περιβάλλοντος που προάγει την ψυχική υγεία, την κοινωνική συνοχή, τον αλληλοσεβασμό και την πρόληψη της παραβατικότητας και του σχολικού εκφοβισμού. Η αποτελεσματική υλοποίηση των παραπάνω δράσεων προϋποθέτει την ύπαρξη ενός επαρκούς και οργανωμένου δικτύου υπηρεσιών πρόληψης.

Ως προς τη στελέχωση και τη λειτουργία των δομών πρόληψης στην Περιφέρεια Αττικής, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Στην Περιφέρεια Αττικής λειτουργεί ένα ολοκληρωμένο και οργανωμένο δίκτυο υπηρεσιών πρόληψης, το οποίο συμβάλλει καθοριστικά στην προστασία των ανηλίκων, στην έγκαιρη ανίχνευση ψυχοκοινωνικών δυσκολιών και στην πρόληψη φαινομένων υψηλού κινδύνου, όπως η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών και η νεανική παραβατικότητα. Το δίκτυο αυτό συγκροτείται από τα Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας, τα Τμήματα και Γραφεία Πρόληψης και Ενημέρωσης, καθώς και την Κινητή Μονάδα Ενημέρωσης Εφήβων στην Αττική του Ε.Ο.Π.Α.Ε.

Στην Αττική λειτουργούν δεκαοκτώ (18) Κέντρα Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας, στα οποία ο Ε.Ο.Π.Α.Ε. ασκεί την επιστημονική εποπτεία, καθώς και διαχειριστικό και οικονομικό έλεγχο. Τα Κέντρα στελεχώνονται συνολικά από 104 εργαζόμενους, εκ των οποίων 79 είναι επιστημονικό προσωπικό και 25 διοικητικοί υπάλληλοι. Η σύνθεση του επιστημονικού προσωπικού περιλαμβάνει 41 Ψυχολόγους, 14 Κοινωνιολόγους, 13 Κοινωνικούς Λειτουργούς, 5 Κοινωνικούς Ανθρωπολόγους, 5 στελέχη

από τον χώρο των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και 1 Ψυχίατρο. Οι υπηρεσίες αυτές υλοποιούν παρεμβάσεις καθολικής, επικεντρωμένης και ενδεδειγμένης πρόληψης σε μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς, καθώς και στην ευρύτερη κοινότητα, με στόχο την ενίσχυση των προστατευτικών παραγόντων και την έγκαιρη αντιμετώπιση παραγόντων κινδύνου που σχετίζονται με την εμφάνιση εξαρτητικών συμπεριφορών και άλλων συμπεριφορών υψηλού κινδύνου.

Παράλληλα, στα τέσσερα (4) Τμήματα και Γραφεία Πρόληψης και Ενημέρωσης, καθώς και στην Κινητή Μονάδα Ενημέρωσης Εφήβων του Ε.Ο.Π.Α.Ε. που λειτουργούν στην Αττική, απασχολούνται συνολικά είκοσι (20) εργαζόμενοι, εκ των οποίων δεκαέξι (16) είναι επιστημονικά στελέχη και τέσσερις (4) διοικητικοί υπάλληλοι. Οι ειδικότητες του επιστημονικού προσωπικού περιλαμβάνουν 6 Ψυχολόγους, 6 Κοινωνικούς Λειτουργούς, 3 Κοινωνιολόγους και 1 Κοινωνικό Επιστήμονα. Στόχος των συγκεκριμένων υπηρεσιών είναι η πρόληψη των εξαρτήσεων και των συναφών ψυχοκοινωνικών προβλημάτων, καθώς και η έγκαιρη ενημέρωση και διασύνδεση των πολιτών με τις διαθέσιμες υπηρεσίες του Ε.Ο.Π.Α.Ε.

Η Κινητή Μονάδα Ενημέρωσης Εφήβων στην Αττική αποτελεί εξειδικευμένη υπηρεσία πρόληψης, η οποία, πέραν των δράσεων που υλοποιεί στη σχολική κοινότητα, παρέχει υπηρεσίες έγκαιρης αξιολόγησης περιστατικών, συμβουλευτικής υποστήριξης και διασύνδεσης με τις κατάλληλες υπηρεσίες όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο. Με τον τρόπο αυτό συμβάλλει στην έγκαιρη αντιμετώπιση αναδυόμενων δυσκολιών των εφήβων και στην ενίσχυση του δικτύου προστασίας και υποστήριξης των ανηλίκων.

Συνολικά στην Περιφέρεια Αττικής απασχολούνται 95 επιστημονικά στελέχη στις δομές πρόληψης του Ε.Ο.Π.Α.Ε., προερχόμενα από ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών, ανθρωπιστικών και επιστημών υγείας. Η διεπιστημονική αυτή στελέχωση διασφαλίζει την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών πρόληψης και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης προς ανηλίκους, οικογένειες και σχολικές κοινότητες. Η επάρκεια και η περαιτέρω ενίσχυση των δομών αξιολογούνται διαρκώς με βάση τις μεταβαλλόμενες ανάγκες των τοπικών κοινωνιών και τα σύγχρονα δεδομένα που αφορούν την πρόληψη της νεανικής παραβατικότητας και των εξαρτήσεων.

Η συνεχής παρακολούθηση των αναγκών των τοπικών κοινωνιών και η αξιολόγηση της επάρκειας των υφιστάμενων υπηρεσιών αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τον σχεδιασμό της περαιτέρω ανάπτυξης του δικτύου πρόληψης. Με γνώμονα τα σύγχρονα κοινωνικά και επιδημιολογικά δεδομένα, ο Ε.Ο.Π.Α.Ε. προσαρμόζει διαρκώς τη στρατηγική και τις παρεμβάσεις του στον τομέα της πρόληψης.

Με γνώμονα τα σύγχρονα κοινωνικά και επιδημιολογικά δεδομένα, ο Ε.Ο.Π.Α.Ε. προσαρμόζει διαρκώς τη στρατηγική και τις παρεμβάσεις του στον τομέα της πρόληψης. Στο πλαίσιο αυτό, έχει ήδη ενταχθεί στον σχεδιασμό του Ε.Ο.Π.Α.Ε. η περαιτέρω ανάπτυξη και ενίσχυση των υπηρεσιών πρόληψης στον Βόρειο Τομέα Αττικής, με στόχο την πληρέστερη κάλυψη των αναγκών της περιοχής και την ενδυνάμωση της πρόσβασης παιδιών, εφήβων, οικογενειών και της εκπαιδευτικής κοινότητας σε υπηρεσίες πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης.

Παράλληλα, οι υφιστάμενες δομές πρόληψης συνεχίζουν να αναπτύσσουν δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και ενίσχυσης ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων, συμβάλλοντας στην πρόληψη των εξαρτήσεων, της παραβατικότητας και άλλων συμπεριφορών υψηλού κινδύνου, καθώς και στην προαγωγή της ψυχοκοινωνικής υγείας των ανηλίκων.

Συνημμένα σας διαβιβάζουμε σχετικά στοιχεία όπως μας απεστάλησαν από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (ΕΚΤΕΠΝ), που είναι ο αρμόδιος εθνικός φορέας για τη συλλογή, επεξεργασία και διάθεση στοιχείων για τα ναρκωτικά στην Ελλάδα.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτή κ. Α. Κουρουπάκη

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

Γρ. Υπουργού

Γρ. Αναπλ. Υπουργού

Γρ. Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ